

Levné energie a dostupné bydlení: Jak chytře využít 310 miliard a naplnit požadavky evropských fondů

Národní a regionální partnerský plán (NRPP) bude po roce 2028 představovat hlavní rámec pro investice z evropských prostředků v České republice. Může se stát zásadním příspěvkem k plnění vládního programu a Hospodářské strategie a přitom zároveň plnit cíle a požadavky vyčleňování financí podle evropských nařízení. Tento policy paper ukazuje, že decentralizovaná energetika představuje jednu z nejsilnějších průřezových investičních priorit pro český kontext.

Národní a regionální partnerský plán (dále jen NRPP anebo Fond) počítá pro Českou republiku v letech 2028 – 2034 s indikativní alokací ve výši **29,4 mld. EUR**, tedy přibližně **720 mld. Kč**. Současně nový rámec stanoví, že nejméně **14 %** alokace má směřovat na sociální cíle a **43 %** na klimatická a environmentální opatření. V českých podmínkách to znamená minimálně přibližně **100 mld. Kč** na sociální opatření a **310 mld. Kč** na klimatická a environmentální opatření.

Indikativní rozdělení alokace v ČR

Celková alokace NRPP ČR 2028 - 2034	720 mld. Kč
Klimatická a environmentální opatření (43%)	310 mld. Kč
Sociální opatření (14%)	100 mld. Kč

Fond je nastaven tak, aby pomáhal řešit více problémů současně – například levnější energie, dostupnější bydlení a zároveň plnění klimatických cílů ČR. Proto je vhodné vybírat taková opatření, která mají více přínosů najednou.

Pro co nejefektivnější využití jeho prostředků je tedy podstatné vybrat průřezová témata, která mohou řešit pomohou řešit skutečné problémy Česka. Tento policy paper se zaměřuje na **vybrané priority stanovené vládou v Programovém prohlášení a následně potvrzené v Hospodářské strategii Česko 2.0.¹ Ukazuje, jak lze prostředky NRPP využít k jejich naplnění a současně splnit požadavek Evropské komise na povinné směřování části financování do klimatických opatření.**

Vláda ve svém programovém prohlášení (a dále pak v Hospodářské strategii) stanovuje jako **první prioritu levné energie a energetickou bezpečnost a dále dostupné bydlení**, které pojímá jako veřejný zájem. Dle naší analýzy se **prostředky NRPP mohou stát zásadním zdrojem financí pro naplnění těchto priorit a zároveň naplňovat požadavky na plnění klimatického a sociálního alokačního minima stanoveného Fondem.**

Pro to, aby bylo možné tímto způsobem vhodně využít NRPP je tedy nutné identifikovat takové cíle a opatření, které odpovídají hospodářským a sociálním prioritám vlády a zároveň přispívají jak k plnění cílů Fondu, tak ke stanoveným požadavkům vyčleňování prostředků, tak k závazným cílům Česka v oblasti energetiky.

Decentralizovaná energetika jako průřezová priorita

Takovou průřezovou prioritou je jednoznačně decentralizovaná energetika, která odpovídá hospodářské prioritě dlouhodobě zlevňovat energie, zajistit energetickou soběstačnost a posílit energetickou bezpečnost ČR. Nejde pouze o výrobu energie z obnovitelných zdrojů, ale o provázaný soubor opatření zahrnující výrobu, akumulaci, sdílení a efektivní využívání energie, energetické renovace a úspory energie, projektovou přípravu, poradenství, vzdělávání a lokální řízení spotřeby. Tento přístup umožní kromě samotného posílení energetické soběstačnosti obcí a firem také **snížení provozních nákladů** a tedy dlouhodobé **zlevnění cen energií pro domácnosti i podniky**. Zároveň zvyšuje odolnost infrastruktury a jeho přínosy jsou lokální.

Hospodářská strategie v kontextu vysokých energií upozorňuje, že vysoká regulovaná složka energie je dána mimo jiné potřebou financovat modernizaci elektroenergetické soustavy a

¹ Ministerstvo průmyslu a obchodu (2026): *Hospodářská strategie Česko: Země pro budoucnost 2.0*. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/hospodarska-strategie-cesko-20/>

zajistit stabilitu a flexibilitu sítě, zejména s ohledem na integraci **11,6 GW** výkonu z obnovitelných zdrojů do roku **2030**, v souladu s českým plánem na posílení našich vlastních energetických zdrojů.² Samotné **investice do přenosových a distribučních soustav lze financovat z prostředků NRPP** a složky TEN-E³ současného i příštího víceletého finančního rámce. Pokrytím těchto výdajů z evropských prostředků by se výrazně snížil tlak na zvyšování regulované složky. Pokud má však Česká republika zvládnout tento přechod bez dalšího zvyšování zranitelnosti domácností a podniků, **je nutné vedle centrálních řešení rozvíjet i lokální výrobu, akumulaci, flexibilitu a místní řízení spotřeby**. Rozvoj decentralizované energetiky pomáhá snižovat závislost na dovozu fosilních paliv a zvyšuje energetickou bezpečnost. Současně **dlouhodobě klesají náklady na výrobu elektřiny z OZE i ceny bateriových úložišť**, což zvyšuje ekonomickou dostupnost těchto řešení pro domácnosti, obce i firmy.

Decentralizovaná energetika přispívá také k **řešení problémů v oblasti bydlení, zejména prostřednictvím investic do renovací stávajícího bytového fondu**, jehož značná část je stále energeticky neefektivní, a to především v sociálně znevýhodněných částech velkých měst. Pro naši energetickou soběstačnost je nutné nejen zvyšovat produkci energie, ale také snižovat poptávku po ní a zefektivnit její využití. Právě renovace bydlení odpovídá na tuto potřebu a má zároveň řadu sociálních přínosů: především pomáhá řešit energetickou chudobu a vysokou cenou nájemního bydlení, kde se velká část výdajů na bydlení odvíjí od ceny energií a energetické náročnosti jednotky. Podle analýz Hnutí DUHA⁴ a Platformy pro sociální bydlení⁵ patří **energetická náročnost bydlení mezi hlavní příčiny energetické chudoby v ČR**, zejména u nízkopříjmových domácností a nájemního bydlení. Renovace budov proto představují nejen opatření, která lze započítat do povinných oblastí intervencí na klimatická opatření, ale i **důležitý sociální nástroj ke snižování výdajů domácností**. Relevantní závěry potvrzuje také analýza Sociálního klimatického plánu Centra pro dopravu a energetiku⁶. Vedle řešení energetické chudoby přinášejí renovace budov i další sociální přínosy: snižují zdravotní rizika spojená s nekvalitním bydlením a zvyšují kvalitu bydlení, stabilizují náklady domácností a posilují odolnost domácností vůči budoucím cenovým výkyvům energií.

² Ministerstvo průmyslu a obchodu (2024): *Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu, aktualizace prosinec 2024*. Dostupné z:

<https://mpo.gov.cz/assets/cz/energetika/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/2024/12/Vnitrostatni-plan-Ceske-republiky-v-oblasti-energetiky-a-klimatu-prosinec-2024.pdf>

³ Prostředky TEN-E jsou určeny pro velké infrastrukturní projekty transevropské povahy v oblasti energetiky. Jde o prostředky mimo národní obálky, o které se žádá na Evropské úrovni.

⁴ Hnutí Duha (2025): *Jak se vypořádat s energetickou chudobou: problém energetické chudoby v České republice*. Dostupné z: https://hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2025/06/JakSeVyporadatSEnergetickouChudobou_online.pdf

⁵ Platforma pro sociální bydlení (2025): *Nájmy, energie, daně, dávky, veřejná výstavba. Řešení krize bydlení existují*. Dostupné z: https://socialnibydeni.org/wp-content/uploads/2025/12/Reseni-krize-bydleni-existuji_ONLINE-web.pdf

⁶ Centrum pro dopravu a energetiku (2026): *Sociálně klimatický plán: co obsahuje a co v něm chybí*. Dostupné z: https://www.cde-org.cz/media/object/2884/skf_analyza_04_2026.docx.pdf

Decentralizovaná energetika má jako průřezový cíl s konkrétními nástroji potenciál přispět k plnění plánů vlády v oblasti energetiky, bezpečnosti a řešení krize bydlení, a to při zajištění naplňování povinnosti vyčlenit finance na povinné oblasti intervencí.

Regionální rozměr a odolnost

Tento přístup má také zvláštní význam pro regiony, které čelí vyšší hospodářské či sociální zranitelnosti. **Decentralizovaná energetika může posilovat regionální ekonomiku tím, že část investic, výroby a provozu zůstává přímo v území. Lokální výroba energie umožňuje navracet platby za energie zpět do místní ekonomiky.** Dává příležitosti pro místní firmy, montážní služby a energetické komunity a zároveň snižuje výdaje domácností i obcí za energie. Zároveň se snižují i provozní náklady a **výsledkem jsou nižší náklady na energie na lokální úrovni.**

Hlavní přínosy z pohledu zaměstnanosti vznikají zejména během výroby, instalace a renovací budov, nikoli samotným provozem OZE. Rozvoj čistých technologií ale současně **podporuje český průmysl a související dodavatelské řetězce**, což potvrzují i analýzy ekonomických přínosů cleantech sektoru v ČR⁷.

Decentralizovaná energetika nemá tedy jen národní rozměr, nástroj je ze své podstaty také způsobem, jak udržovat zisky místně a snižovat regionální nerovnosti. Zároveň posiluje odolnost vůči výkyvům cen energií i vůči krizovým situacím, protože lokální výroba a akumulace energie zvyšují schopnost území reagovat na výpadky, zvyšují znalosti a dovednosti lidí, obcí i firem v regionech v energetice a umožňují tak lépe řešit mimořádné situace.

Bydlení a energetická chudoba

Propojení decentralizované energetiky s bydlením je klíčové, protože dostupnost bydlení nelze chápat pouze jako otázku nové výstavby, ale také jako otázku **energetické náročnosti budov a dlouhodobých nákladů domácností**. Programové prohlášení vlády výslovně pracuje s dostupným nájemním bydlením, podporou studentských kolejí, byty pro seniory, rekonstrukcí panelových domů a revitalizací sídlišť. EU fondy mohou přímo podporovat cíle vlády v oblasti

⁷ viz např.: Druhá ekonomická transformace (2025): *Prezentace: Mapa příležitostí*. Dostupné z: <https://2et.cz/wp-content/uploads/2025/04/Mapa-prilezitosti-2025.pdf>

bydlení prostřednictvím renovací budov, přechodu na obnovitelné zdroje a zlepšováním efektivity soustav centrálního zásobování teplem, poskytováním poradenství a zapojování občanů a obcí do energetických společenství.

Nutnost zabývat se především renovacemi existujícího bytového fondu je zohledněna i v aktuálním nastavení oblastí intervencí fondu: střední a komplexní renovace existujících bytů a domů jsou řazeny mezi opatření, která nejvíce přispívají k plnění klimatických a sociálních cílů NRPP (viz tabulky níže). Zvláštní význam mají zejména komplexní renovace bytových domů v obecním vlastnictví. V českém kontextu je zároveň třeba zohlednit bytové domy ve vlastnictví SVJ a bytových družstev.

Navrhovaný finanční rámec

Dle analýzy SEEPIA bude do roku 2030 pro snížení závislosti na fosilních palivech v souladu s českým Národním energeticko-klimatickým plánem potřeba jen v oblasti energetiky 800 miliard Kč, bez jaderných zdrojů jde pak o **242 miliard Kč z veřejných zdrojů pro podporu obnovitelných zdrojů a transformaci teplárenství. Dekarbonizace budov pak představuje dalších 393 miliard Kč.**⁸ Potřeba investic do přenosových a distribučních sítí je také dobře známa – odle analýzy EGÚ⁹ pro Hnutí DUHA **vyžadují sítě investice ve výši 40 mld. Kč ročně do roku 2035.** NRPP (a případně i nástroj TEN-T pro přeshraniční konektory) představuje důležitý zdroj pro jejich možné financování.

Tyto investiční potřeby se vyskytují zejména v oblastech výroby energie z obnovitelných zdrojů, akumulace, modernizace sítí, energetických renovací, flexibility, lokální energetické infrastruktury a souvisejících podpůrných služeb. Současně se však vytváří prostor pro to, aby NRPP převzal část role, kterou po roce 2027 a zejména po roce 2030 již nebudou v plném rozsahu plnit jiné dosavadní finanční prostředky EU. Jak ukážeme na příkladech v následující sekci, **investice NRPP lze v oblasti energetiky nastavit tak, aby plnily cíle vlády a Hospodářské strategie a zároveň splňovaly i povinné vyčleňování financí na sociální a klimatické kategorie intervencí Fondu.**

⁸ Svaz průmyslu a dopravy (2024): *Vláda schválila aktualizovaný klimaplán*. Částky jsou uvedeny ve stálých cenách 2023 bez DPH. Dostupné z: <https://zelenatransformace.cz/aktuality/vlada-schvalila-aktualizovany-klimaplan/>

⁹ Analýza EGÚ pro Hnutí DUHA (březen 2025): *Možnosti zlepšení integrace obnovitelných zdrojů do elektrizační soustavy – odpovědi na otázky zadavatele*. Dostupné z: <https://hnutiduha.cz/publikace/moznosti-zlepseni-integrace-obnovitelnych-zdroju-do-elektrizacni-soustavy>

Příklady konkrétních opatření pro decentralizovanou energetiku

Následující opatření lze vzájemně kombinovat v rámci strategie pro systematickou decentralizaci energetiky. Ke každému opatření jsou vyjmenované tzv. "intervenční oblasti", do kterých lze tyto investice vykazovat, společně s jejich klimatickými a sociálním tagem.

Nejvyšších kombinovaných výsledků při naplňování intervenčních oblastí vykazuje využívání komunitní energetiky a středních až komplexních renovací budov, které mají nejvyšší hodnocení v klimatické oblasti (100 %) a zároveň vysoké hodnoty v sociální oblasti (40 %).

Intervenční oblasti vychází z tzv. Výkonnostního rámce¹⁰, který je součástí evropské legislativy vztahující se k Víceletému finančnímu rámci 2028–2034. Výkonnostní rámec sleduje přispívání financí ke klimatickým a sociálním cílům pomocí tzv. Rio Tagging systému (systém klimatického taggingu). Každé opatření má vlastní tag, tedy "váhu" podle toho, nakolik opatření přispívá k řešení daného problému. V případě NRPP jde o řešení změny klimatu a přispívání k sociálním cílům.

Tagy jsou děleny do tří kategorií: 0%, 40% a 100%. V oblasti klimatických opatření pak Komise představuje tři oblasti: Mitigace klimatické změny (CCM); Adaptace na klimatickou změnu (CCA) a Environmentální (ENV). Jestliže opatření přispívá více klimatickým oblastem najednou, tagy se nesčítají, počítá se nejvyšší hodnota jen jednou. V tomto policy paperu tedy pro zjednodušení pracujeme pouze s nejvyšší hodnotou pod kategorií, kterou nazýváme "klimatický tag".

Výkonnostní rámec počítá také s oblastí sociální, která má vlastní oddělený tag. Ten sleduje, nakolik opatření přispívá k sociálním cílům. Má jedinou kategorii a je označen jako "SOC".

Níže představujeme výčet opatření, která by z podpory NRPP neměla v oblasti energetiky a bydlení chybět. Pro větší přehlednost jsou tučně zvýrazněna taková opatření, která přispívají zároveň klimatickým i sociálním cílům.

¹⁰ Evropská Komise (červenec 2025) *Budget Expenditure tracking and Performance Framework*. COM(2025) 545. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2025\)545&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2025)545&lang=en)

Výroba elektřiny a tepla z obnovitelných zdrojů

Fotovoltaické elektrárny, větrné elektrárny, malé vodní elektrárny, bioplynové stanice a biomasové kogenerační zdroje, tepelná čerpadla. Navyšování kapacit stávajících obnovitelných zdrojů. Podpora spoluvlastnictví, pořizování vlastnických podílů ve velkých zdrojích OZE (typicky vítr).

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#173	<i>Výroba elektrické energie z fotovoltaiky.</i>	100%	0%
#174	<i>Výroba elektrické energie větrných elektráren na pevnině.</i>	100%	0%
#177	<i>Výroba elektrické energie z vodních elektráren.</i>	100%	0%
#180-1	<i>Výroba elektrické energie z biomasy.</i>	40%	0%
#184	<i>OZE pro ostrovní sítě a systémy.</i>	100%	0%
#186	<i>Přeshraniční OZE v souladu s CEF regulací</i>	100%	0%
#191	<i>Výroba a/nebo ukládání elektrické energie, tepla, nebo chladu prostřednictvím energetických komunit využívající OZE a občanských iniciativ, podpora prosumerismu.</i>	100%	40%
#223-4	<i>Kogenerace tepla či chladu z OZE.</i>	40%	0%
#231	<i>Instalace a provoz tepelných čerpadel.</i>	100%	0%
#232-3	<i>Produkce tepla a/nebo chladu z OZE</i>	100%	0%
#15	<i>(v kategorii Zemědělství, bývalá SZP) - Zelené investice včetně opatření pro klimatickou resilienci. (Výkonnostní indikátory obsahují instalaci výrobních kapacit z OZE, snížení emisí, výši investiční podpory v oblasti</i>	100%	0%

	biodiverzity, opatření posilující odolnost krajiny a infrastruktury)		
--	--	--	--

Akumulace energie

Bateriová úložiště připojená ke zdrojům OZE, samostatně stojící systémy akumulace, tepelná akumulace v budovách a CZT.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#165	<i>Ukládání tekutého udržitelného bioplynu a biometanu, tekutého biometanu, biopropanu, bio butanu či podobných syntetických biopaliv</i>	100%	0%
#186	<i>Přeshraniční OZE v souladu s CEF regulací. (Výsledkový indikátor sleduje i akumulaci kapacity)</i>	100%	0%
#191	<i>Generace a/nebo ukládání elektrické energie, tepla, nebo chladu prostřednictvím energetických komunit využívající OZE a občanských iniciativ, podpora prosumerismu.</i>	100%	40%
#241	<i>Ukládání elektrické energie.</i>	100%	0%
#242	<i>Ukládání tepelné energie</i>	100%	40%

Energetické úspory ve veřejném sektoru

Energetické renovace veřejných budov a budov, plnících veřejné funkce, zateplení, výměna otopné soustavy, instalace OZE a systémů energetického managementu, výměny a zefektivnění technologií vč. veřejného osvětlení. Projekty EPC.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#195	<i>Opatření pro energetickou efektivitu veřejných infrastruktur (světlo, doprava, chlazení)</i>	40%	0%

	veřejného prostoru a jiná opatření, která se nevztahují na budovy). Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.		
#196-201	<i>Střední až komplexní renovace různých typů budov včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	0%
#202-4	<i>Lehké renovace různých typů budov</i>	40%	0%
#205-6	<i>Střední až komplexní renovace sociálního bydlení včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#207	<i>Lehké renovace sociálního bydlení. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#208-9	<i>Střední až komplexní renovace budov mateřských škol, škol a univerzit včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#210	<i>Lehké renovace budov mateřských škol, škol a univerzit. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#211-2	<i>Střední až komplexní renovace studentských kolejí včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#213	<i>Lehké renovace studentských kolejí. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#214-5	<i>Střední až komplexní renovace zdravotnické infrastruktury včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%

#216	<i>Lehké renovace budov zdravotnické infrastruktury. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#217-8	<i>Střední až komplexní renovace jiných sociálních infrastruktur (jesličky, domovy pro důchodce a centra péče) včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#219	<i>Lehké renovace jiných sociálních infrastruktur (jesličky, domovy pro důchodce a centra péče)</i>	40%	40%
#220-1	<i>Střední až komplexní renovace budov pro boj proti bezdomovectví včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#222	<i>Lehké renovace budov pro boj proti bezdomovectví. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#231	<i>Instalace a operace tepelných čerpadel.</i>	100%	0%

Energetické renovace rodinných a bytových domů

Komplexní renovace bytových domů v obecním vlastnictví nebo v majetku SVJ a bytových družstev. Zvláštní důraz na strukturálně postižené regiony a zvýhodnění pro nízkopříjmové domácnosti. Renovace rodinných domů, zejména s důrazem na zranitelné domácnosti.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#196	<i>Komplexní renovace rezidenčních budov v souladu s direktivou 2024/1275 pro nespécifikované rezidenční budovy včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#199	<i>Střední renovace nespécifikovaných rezidenčních budov včetně opatření pro</i>	100%	0%

	<i>klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>		
#202	<i>Lehké renovace nespécifikovaných rezidenčních budov. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	0%
#220-1	<i>Střední až komplexní renovace budov pro boj proti bezdomovectví včetně opatření pro klimatickou resilienci. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	100%	40%
#222	<i>Lehké renovace budov pro boj proti bezdomovectví. Výkonnostní indikátory zahrnují data o úsporách energie.</i>	40%	40%
#231	<i>Instalace a operace tepelných čerpadel.</i>	100%	0%

Sdružené renovace a zefektivnění CZT

Koordinované renovace více budov, připojených ke zdroji centrálního zásobování teplem, spolu s rekonstrukcí tepelné soustavy s cílem umožnit dekarbonizaci zdrojů CZT a jejich dimenzování pro energeticky účinné čtvrti. Hromadné projekty EPC, činnost koordinace energetických renovací.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#188	<i>Podpůrná opatření v energetické efektivitě včetně poradenských služeb, podpora v rozvoji projektu (project development support), podpora ve strukturaci portfolia, a podpora ve službách redukce energetické náročnosti (support to uptake energy efficiency services)</i>	100%	0%
#223-4	<i>Kogenerace tepla či chladu z OZE.</i>	40%	0%
#225-6	<i>Dálkové vytápění/Centrální zásobování teplem a chladem: modernizace, údržba a rozšíření distribuční sítě. Výkonnostní indikátory u č. 226 zahrnují data o snížení znečištění a skleníkových plynů.</i>	100%	0%

#227	<i>Efektivní dálkové vytápění/chlazení z OZE a distribuce (projekty musí řešit generaci i distribuci). Výkonnostní indikátory zahrnují data o snížení emisí skleníkových plynů.</i>	100%	0%
#279-80	<i>Digitální technologie a služby pro klimatickou adaptaci/mitigaci.</i>	100%	0%

Systémy řízení lokální výroby a spotřeby

Pořízení a implementace energetického managementu a zařízení pro řízení spotřeby, výroby a akumulaci a účast na trhu s flexibilitou. Podpora akumulace, flexibility a agregace malých výrobců a spotřebitelů.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#240	<i>Instalace chytrých měřičů a zařízení na síťové úrovni.</i>	100%	0%

Sdílení energie a virtuální síťové měření

Provoz a inovace datových platform pro sdílení, instalace chytrých měřičů a prvků regulace, integrace do distribuční soustavy. Podpora projektů sdílení energie v bytových domech, v obecní infrastruktuře a napříč místní komunitou se zapojením firem a obyvatel.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#238	<i>Distribuce elektrické energie. (Výkonnostní i výsledkové indikátory sledují integraci OZE)</i>	100%	0%
#240	<i>Instalace chytrých měřičů a zařízení na síťové úrovni.</i>	100%	0%

Mikrosítě, lokální distribuční sítě a aktivní řízení

Výstavba, modernizace a digitalizace síťové infrastruktury mimo DS s cílem efektivně využít místní obnovitelné zdroje a zajistit zásobování zásadních místních provozů v případě krize.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#243	<i>Přenos elektrické energie. (Výsledkové indikátory sledují novou a instalovanou kapacitu, výkonnostní indikátory sledují zvýšení integrace OZE)</i>	100%	0%
#244	<i>Přenos elektrické energie primárně pro OZE</i>	100%	0%
#279-80	<i>Digitální technologie a služby pro klimatickou adaptaci/mitigaci.</i>	100%	0%

Místní energetičtí poradci a facilitátoři

Energetičtí poradci pro obce i domácnosti na modelu jednoho kontaktního místa (one-stop-shop). Koordinátoři energetických společenství a poradci, facilitátoři pro SVJ a bytová družstva.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#188	<i>Podpůrná opatření v energetické efektivitě včetně poradenských služeb, podpora v rozvoji projektu (project development support), podpora ve strukturaci portfolia, a podpora ve službách redukce energetické náročnosti (support to uptake energy efficiency services)</i>	100%	0%
#279-80	<i>Digitální technologie a služby pro klimatickou adaptaci/mitigaci.</i>	100%	0%

Předprojektová a projektová příprava

Financování studií proveditelnosti, právního poradenství, přípravy podkladů pro žádosti o dotace a povolení. Podpora přípravy sdružených projektů a facilitace jednání v území.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag	Sociální tag
---	--------------------	----------------	--------------

		(CCM/CCA/ENV)	
#188	<i>Podpůrná opatření v energetické efektivitě včetně poradenských služeb, podpora v rozvoji projektu (project development support), podpora ve strukturaci portfolia, a podpora ve službách redukce energetické náročnosti (support to uptake energy efficiency services)</i>	100%	0%

Osvěta a vzdělávání

Informační kampaně zaměřené na obce, domácnosti a malé podniky o možnostech decentralizované energetiky. Vzdělávací programy pro zastupitele, úředníky, technické pracovníky žadatelů.

Lze vykazovat pod:

#	Intervenční oblast	Klimatický tag (CCM/CCA/ENV)	Sociální tag
#130	Green skills (např. školení v renovacích domů či v oblasti provozu obnovitelných zdrojů. Výkonnostní indikátory sledují získané kvalifikace a mezinárodní kooperaci)	100%	100%

Shrnutí

V příštím rozpočtovém období Víceletého finančního rámce Evropská komise **směřuje k výkonnostnímu modelu**, který bude klást důraz na opatření naplňující tematická a sociální alokační minima. V tomto policy paperu jsme se věnovali těmto aspektům NRPP, kde jsme analyzovali možnosti decentralizované energetiky plnit tato minima společně s prioritami vlády a národních strategií.

Cílená strategie decentralizace energetiky má vysoký potenciál řešit více relevantních výzev současně: snižování cen energií, boj s energetickou chudobou, posilování odolnosti regionů, naplňování cílů ČR a vlády v připojování OZE, snižování tlaku na regulovanou složku ceny energie a zlepšení dostupnosti bydlení. Tyto synergie naplňují i požadavky nařízení o Fondu, **protože vhodně nastavená opatření lze vykazovat jako příspěvek ke klimatickým a sociálním cílům Evropské unie.**

Zdroje

Analýza EGÚ pro Hnutí DUHA. *Možnosti zlepšení integrace obnovitelných zdrojů do elektrizační soustavy – odpovědi na otázky zadavatele* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://hnutiduha.cz/publikace/moznosti-zlepseni-integrace-obnovitelnych-zdroju-do-elektrizacni-soustavy>

Centrum pro dopravu a energetiku. *Sociálně klimatický plán: Co obsahuje a co v něm chybí* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: https://www.cde-org.cz/media/object/2884/skf_analyza_04_2026.docx.pdf

Druhá ekonomická transformace. *Prezentace: Mapa příležitostí* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://2et.cz/wp-content/uploads/2025/04/Mapa-prilezitosti-2025.pdf>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Hospodářská strategie Česko: Země pro budoucnost 2.0* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/hospodarska-strategie-cesko-20/>

Evropská komise. *Budget Expenditure Tracking and Performance Framework*. COM(2025) 545 [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2025\)545&lang=en](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2025)545&lang=en)

Hnutí DUHA. *Jak se vypořádat s energetickou chudobou: Problém energetické chudoby v České republice* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: https://hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2025/06/JakSeVyporadatSEnergetickouChudobou_online.pdf

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Hospodářská strategie Česko: Země pro budoucnost 2.0* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/hospodarska-strategie-cesko-20/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu. *Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu, aktualizace prosinec 2024* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://mpo.gov.cz/assets/cz/energetika/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/2024/12/Vnitrostatni-plan-Ceske-republiky-v-oblasti-energetiky-a-klimatu-prosinec-2024.pdf>

Platforma pro sociální bydlení. *Nájmy, energie, daně, dávky, veřejná výstavba. Řešení krize bydlení existují* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: https://socialnibydeni.org/wp-content/uploads/2025/12/Reseni-krize-bydleni-existuji_ONLINE-web.pdf

Svaz průmyslu a dopravy České republiky. *Vláda schválila aktualizovaný klimaplán. Částky jsou uvedeny ve stálých cenách 2023 bez DPH* [online]. [cit. 2026-06-14]. Dostupné z: <https://zelenatransformace.cz/aktuality/vlada-schvalila-aktualizovany-klimaplan/>

Červen 2026

Autor/ky: Alexandra Lebriez (CDE), Jana Maussen (CDE), Ondřej Pašek (Hnutí DUHA)